

Secția a treia

CAUZA CĂȘUNEANU ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 22018/10)

HOTĂRÂRE

Strasbourg

16 aprilie 2013

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În cauza Cășuneanu împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din Josep Casadevall, *președinte*, Alvin Gyulumyan, Ján Šikuta, Luis López Guerra, Nona Tsotsoria, Kristina Pardalos, Johannes Silvis, *judcători*, și Santiago Quesada, *grefier de secție*,

după ce a deliberat în camera de consiliu, la 26 martie 2013,
pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

Procedura

1. La originea cauzei se află cererea nr. 22018/10 îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Costel Cășuneanu („reclamantul”), a sesizat Curtea la 12 aprilie 2010, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („convenția”).

2. Reclamantul a fost reprezentat de domnul Gheorghiu Mateuș, avocat în Arad. Guvernul român („Guvernul”) a fost reprezentat de agentul guvernamental, doamna Irina Cambrea, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. La 7 iunie 2011, cererea a fost declarată admisibilă în parte, iar capetele de cerere referitoare la purtarea cătușelor în public, condițiile din arestul preventiv și expunerea publică în timpul procesului au fost comunicate Guvernului. S-a hotărât, de asemenea, că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună (art. 29 § 1).

4. Având în vedere că domnul Corneliu Bîrsan, judecătorul ales să reprezinte România, s-a abținut de la judecarea cauzei (art. 28 din Regulamentul Curții), președintele Camerei a desemnat-o pe doamna Kristina Pardalos în calitate de judecător *ad hoc* (art. 26 § 4 din convenție și art. 29 alin. 1 din regulament).

În fapt

I. Circumstanțele cauzei

5. Reclamantul s-a născut în 1959 și locuiește în Oituz, județul Bacău.

6. La momentul faptelor, reclamantul era om de afaceri și proprietarul societății P. Printre alte activități, acesta încheiase mai multe contracte cu statul pentru reabilitarea drumurilor publice.

A. Procesul penal împotriva reclamantului

7. La 10 decembrie 2009, Direcția Națională Anticorupție („DNA”) din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție („procurorul”) a dispus începerea urmăririi penale împotriva reclamantului pentru săvârșirea infracțiunii de cumpărare de influență. În special, procurorul a reținut următoarele: (i) reclamantul îi ceruse senatorului C.V. să intervină pe lângă judecătorii din cadrul Înaltei Curți ca să influențeze soluționarea unui dosar pendinte în fața instanței respective, având ca obiect litigiul dintre societatea P. și Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România; (ii) C.V. i-a solicitat lui F.C., pe atunci președintele Secției Civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție, să îi determine pe judecători să adopte o soluție în favoarea societății P.; (iii) reclamantul le-a plătit lui C.V. și F.C. sume de bani pentru intervenția acestora.

8. La 21 decembrie 2009, reclamantul, însoțit de avocatul său, s-a prezentat la sediul DNA. Procurorul l-a informat pe reclamant că la 10 decembrie a început urmărirea penală împotriva acestuia și i-a interzis să părăsească localitatea timp de 30 de zile.

9. La 8 aprilie 2010, reclamantul a fost citat să se prezinte la sediul DNA. La ora 12:45 p.m., procurorul i-a adus la cunoștință dispozițiile ordonanței de reținere adoptate la aceeași dată, și anume reținerea acestuia pentru 24 de ore precum și punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva sa.

10. În urma reținerii reclamantului și a co-inculpatului, la aceeași dată procurorul a transmis Înaltei Curți de Casație și Justiție, spre aprobare, propunerea de arestare preventivă pentru 29 de zile. Procurorul a prezentat faptele cauzei astfel cum reieșeau din probele colectate, inclusiv stenogramele unor convorbiri telefonice între inculpați, interceptate în timpul unei operațiuni de supraveghere. La cererea inculpaților, Înalta Curte de Casație și Justiție, pronunțându-se în camera de consiliu, prin judecătorul unic, a amânat ședința pentru a doua zi ca să permită avocatului apărării să pregătească dosarul.

11. La 9 aprilie 2010, Înalta Curte de Casație și Justiție a desfășurat o nouă ședință. Reclamantul și co-inculpatul au dat declarații instanței. În cursul audierii, la ora 12:45 p.m., Curtea a luat act de faptul că mandatul de reținere a reclamantului expirase și l-a pus în libertate. Totuși, acesta a rămas de bunăvoie în sala de ședință.

12. Înalta Curte de Casație și Justiție a încuviințat cererea procurorului și a dispus arestarea preventivă a reclamantului pentru 29 de zile, începând cu 10 aprilie 2010.

13. Reclamantul a introdus recurs și, la 12 aprilie 2010, Înalta Curte de Casație și Justiție, reunită în complet de 9 judecători, a casat hotărârea pronunțată la 10 aprilie și a anulat mandatul de arestare.

La cererea avocatului apărării, Înalta Curte de Casație și Justiție le-a interzis jurnaliștilor să fotografieze, să filmeze ori să folosească aparatură electronică în timpul ședinței de judecată.

14. La 10 mai 2010, la sediul DNA, reclamantului i s-a făcut prezentarea materialului de urmărire penală.

15. La 21 mai 2010, procurorul i-a trimis în judecată pe reclamant și ceilalți inculpați în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție.

16. În prezent, dosarul se află pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

B. Apariția în public a reclamantului în timpul judecății

17. La 8 aprilie 2010, reclamantul a fost reținut la sediul DNA (*supra*, pct. 9). Ulterior, în ziua respectivă, a fost legat cu aceleași cătușe alături de F.C., unul dintre co-inculpați, și scos din clădire pe ușa principală pentru a fi transferat la un centru de reținere și arestare

preventivă.

18. Reclamantul și co-inculpatul de care era legat au fost nevoiți să intre în duba poliției prin ușa din spate, deși era evident că întâmpinau greutate la urcarea în mașină. Au fost nevoiți să se tragă unul pe celălalt în dubă, în timp ce jurnaliștii se înghesuiau în jurul lor, încercând să obțină declarații. Au fost însoțiți de ofițeri de poliție din cadrul forțelor speciale de intervenție, care purtau măști. Au fost prezente echipe de ziariști și de televiziune, iar evenimentele au fost intens mediatizate. O filmare cu arestarea reclamantului a fost transmisă în direct și redifuzată în cadrul programelor știrilor de seară de pe canalele principale.

19. La 22 octombrie 2010, Asociația Magistraților din România a adresat o scrisoare deschisă, în semn de protest, cu privire la încătușarea co-inculpatului F.C., judecător în cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție. Se preciza că măsura în cauză nu fusese justificată, fusese abuzivă, contrară normelor convenției în materie și fusese utilizată ca metodă de intimidare și discreditare a puterii judecătorești.

20. În perioada decembrie 2009 – aprilie 2010, reportaje despre cercetarea penală și proces, însoțite uneori de imagini cu inculpații încătușați, au avut parte de o difuzare semnificativă.

21. Atunci când reclamantul a fost transferat de la centrul de reținere și arestare preventivă pentru a fi ascultat în instanță, acesta a fost dus la Înalta Curte de Casație și Justiție și înapoi, precum și în interiorul Înaltei Curți în modul următor: reclamantul era legat cu cătușe de co-inculpatul F.C., înconjurat de ofițeri de poliție mascați, adus pe ușa principală a clădirii și expus ziariștilor pentru a fi fotografiat și filmat. Filmările realizate de jurnaliști au fost ulterior difuzate.

C. Scurgerile de informații către presă

22. De la începerea urmăririi penale împotriva reclamantului, au fost difuzate numeroase dezbateri și numeroși jurnaliști și politicieni au făcut comentarii publice despre evenimente. Fragmente ale convorbirilor dintre inculpați, obținute în urma interceptărilor telefonice în timpul operațiunii de supraveghere în cadrul cercetării penale, desfășurate anterior urmăririi penale, au apărut în ziare înainte ca reclamantul și co-inculpatul să fie trimiși în judecată. Fragmentele respective lasă de înțeles că, în numele reclamantului, senatorul C.V. și judecătorul F.C. au încercat să manipuleze câțiva dintre judecătorii din completul care judeca litigiul comercial în care era implicat reclamantul și l-au informat cu privire la progresul pretinselor manevre; în convorbirile dintre ei, senatorul, judecătorul și reclamantul au folosit cuvinte dure pentru a-și exprima dezamăgirea pentru faptul că soluția nu a fost favorabilă reclamantului și au făcut supoziții referitoare la întrebarea dacă ceilalți judecători au fost influențați de altcineva.

Alte probe din dosarul întocmit de procuror au fost de asemenea publicate și comentate în presă.

23. Primele stenograme ale unor convorbiri telefonice interceptate în timpul operațiunii de supraveghere au apărut în presă în intervalul 18 – 22 martie 2010.

D. Arestarea preventivă a reclamantului

24. Reclamantul a fost încarcerat în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din București în perioada 8 aprilie 2010 – 12 aprilie 2010 seara, când a fost eliberat.

25. Acesta descrie condițiile de detenție după cum urmează: a fost supus unei percheziții corporale la sosirea la centrul de reținere și arestare preventivă și percheziționat de fiecare dată când era scos din camera de deținere sau adus înapoi.

26. Pe durata deținerii, a fost cazat în camera 10P împreună cu alte trei persoane. Camera avea o suprafață de 9 mp, 4 paturi suprapuse, o chiuvetă și un closet turcesc. Țevile de alimentare cu apă de la chiuvetă erau defecte, astfel că se aduna apă în jurul chiuvetei.

Deasupra toaletei se afla un duș improvizat, construit dintr-un butoi de plastic cu un furtun conectat la chiuvetă. Intimitatea era asigurată de o perdea din mușama.

Camera avea o fereastră de 40 x 60 cm cu gratii de fier. Camera avea vedere spre curtea interioară a clădirii. Fereastra era singura sursă de aer curat, însă cantitatea de aer care intra nu era suficientă pentru a elimina mirosul neplăcut din cameră. Singurul articol de mobilă din încăperea era o masă realizată din cutii. Deasupra patului se afla o lampă fluorescentă aprinsă în permanență, ceea ce îngreuna dormitul în cameră.

27. Reclamantul și celelalte persoane private de libertate aveau voie să efectueze 20 de minute de mișcare zilnică în exterior, într-o curte mică de 6 × 4 m, înconjurată de un zid din cărămidă. Curtea avea o ușă metalică și era acoperită cu plasă metalică.

28. Potrivit informațiilor furnizate de Guvern, fereastra din camera în care a fost cazat reclamantul avea 1,2 × 0,8 m, iar lumina artificială din cameră era aprinsă ori stinsă la cererea persoanelor încarcerate. Igiena personală se asigura prin acordarea de medicamente gratuite și controale medicale efectuate la cerere. Intervalul de timp permis pentru mișcare în aer liber era de 1 oră, însă rămânea la latitudinea persoanelor încarcerate dacă să facă uz de acest drept sau nu.

E. Capetele de cerere și anchetele privind scurgerile de informații către presă

1. Plângerea penală

29. La 23 martie 2010, co-inculpatul F.C. a depus plângere penală împotriva unor persoane necunoscute pentru înlesnirea publicării unor fragmente din dosarul penal. Acesta invocă încălcarea secretului profesional și săvârșirea unui abuz în serviciu contra intereselor persoanei.

30. În rezoluția din 21 septembrie 2010, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a precizat că publicarea unor informații din dosarul penal avusese loc în perioada 18 - 22 martie 2010 și că sursa o constituia referatul cu propunerea de arestare preventivă a senatorului C.V. unul dintre co-inculpați, transmis de procuror Senatului (*infra*, pct. 32). Procurorul a mai remarcat că nu era posibil să se stabilească instituția responsabilă pentru scurgerea de informații, dar că cel mai probabil aceasta avusese loc la Senat. Procurorul a precizat că referatul respectiv nu se încadra în categoria actelor cu caracter confidențial, pe care îl au în schimb actele din dosarul de urmărire penală și nu cuprinde și corespondența aferentă.

În concluzie, nu fusese săvârșită nicio infracțiune.

2. Verificările interne efectuate de Consiliul Superior al Magistraturii

31. La 22 octombrie 2010, Consiliul Superior al Magistraturii („CSM”) a început, din oficiu, verificări cu privire la scurgerile de informații către presă în cadrul câtorva cauze de notorietate. CSM a ținut seama totodată de scrisoarea deschisă primită de la Asociația Magistratilor din România și Asociația Procurorilor din România, prin care au solicitat efectuarea de verificări privind împrejurările în care probe din dosare penale, în special interceptări telefonice, au apărut în mass media, creând presiune asupra imparțialității justiției. CSM a ținut totodată seama de declarația de presă formulată de către Alianța pentru Statul de Drept, formată din organizații neguvernamentale specializate în monitorizarea mass media din România, în legătură cu sus-menționatele informații apărute în mass media. În declarația de presă se menționa că dezvăluirea în spațiul public a discuțiilor telefonice purtate de niște persoane particulare, fără legătură cu fapta cercetată, constituie o ilegalitate, aducând atingere dreptului persoanei la viață privată.

CSM a limitat verificările la trei asemenea cauze – una fiind cea de față – motivele selectării lor fiind notorietatea acestora și interesul mass media față de acestea, precum și

dezbaterele politice intense pe care le-au cauzat.

32. Referitor la prezenta cauză, CSM a precizat că informațiile apărute în mass media făceau parte din referatul procurorului către Senat, întocmit în vederea obținerii avizului Parlamentului pentru arestarea preventivă a senatorului C.V., co-inculpatul reclamantului.

Cererea motivată a procurorului, din data de 4 martie 2010, a fost înaintată Senatului la 9 martie 2010. Parlamentul a emis avizul la 24 martie 2010 și l-a trimis parchetului la 26 martie 2010.

Articolele în litigiu, care au apărut în presă la datele de 18, 19 și 20 martie 2010, prezentau referatul DNA către Senat ca sursă a informațiilor.

33. CSM a cercetat circuitul dosarului penal și a ajuns la concluzia, bazată pe probele de care dispunea, că exista o mare probabilitate ca apariția informațiilor în mass media să fi avut loc când dosarul se afla deja la Senat și că informațiile nu au ca sursă instanța de judecată.

34. Pentru aceste motive, a decis să verifice instanțele și parchetele de pe lângă acestea pe la care a circulat dosarul, să publice un comunicat de presă privind verificările și să comunice un răspuns asociațiilor care au făcut sesizarea.

Decizia a fost pronunțată la 16 decembrie 2010. Nu a fost publicată.

II. Dreptul și practica interne relevante

35. Art. 998 și 999 din vechiul Cod Civil, în vigoare la data faptelor din prezenta cauză, prevăd că o persoană care a suferit un prejudiciu poate obține o reparație intentând o acțiune civilă împotriva persoanei care l-a cauzat cu intenție sau din neglijență.

Art. 998

„Orice faptă a omului, care cauzează altuia prejudiciu, obligă pe acela din a cărui greșală s-a ocazionat, a-l repara.”

Art. 999

„Omul este responsabil nu numai de prejudiciul ce a cauzat prin fapta sa, dar și de acela ce a cauzat prin neglijența sau prin imprudența sa.”

Pentru ca acțiunea să fie admisă, partea în cauză trebuie să demonstreze instanței că pârâtul a săvârșit o faptă ilegală care implică răspunderea sa civilă, că reclamantul a suferit un prejudiciu și că există un raport de cauzalitate între fapta ilegală și prejudiciul pretins.

36. Conform art. 1000 din vechiul Cod Civil, răspunderea angajatorului pentru faptele săvârșite de un angajat în exercitarea atribuțiilor sale poate fi angajată dacă reclamantul dovedește că fapta ilegală a fost săvârșită de respectivul angajat și că, drept urmare, a suferit un prejudiciu.

37. Dispozițiile relevante ale Decretului nr. 31/1954 privitor la persoanele fizice și persoanele juridice, referitoare la căile de atac care pot fi exercitate de persoanele care susțin că au suferit o atingere adusă dreptului lor la onoare sau la reputație („Decretul nr. 31/1954”), în vigoare la vremea respectivă, sunt prezentate în cauza *Rotaru împotriva României* [(MC), nr. 28341/95, pct. 29, CEDO 2000-V].

38. Conform art. 250 C. proc. pen., inculpatul are dreptul de a lua cunoștință de materialul de urmărire penală după punerea în mișcare a acțiunii penale, numai dacă au fost efectuate toate actele de urmărire necesare. Reiese, din articolele referitoare la cercetarea și la acțiunea penală, că până la data respectivă conținutul dosarului penal nu este public.

39. CSM (*supra*, pct. 31) a adoptat un ghid de bune practici pentru cooperarea între instanțe, parchetele de pe lângă acestea și mass media. Documentul a fost publicat pe site-ul CSM și comunicat tuturor instanțelor și parchetelor. Recomandarea § 5 pct. (4) din ghid prevede următoarele:

„Informațiile furnizate reprezentanților mass-media nu trebuie să pericliteze bunul mers al activităților

judiciare, să afecteze principiul confidențialității sau să ducă la încălcarea altor drepturi, în conformitate cu legile interne, pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte.”

Recomandarea § 9 din ghid, „Studierea dosarelor”, prevede:

„(1) Jurnaliștii nu au dreptul de a studia dosarele în faza de urmărire penală, decât în condițiile prevăzute de lege și regulamentul de ordine interioară.

(2) În instanță, dosarele și registrele privitoare la activitatea de judecată sunt publice și pot fi consultate de orice persoană solicitantă care justifică un interes legitim, precum și de ziaristi [...]. Sunt exceptate: dosarele [...] privind [...] confirmarea și autorizarea interceptărilor și înregistrărilor convorbirilor telefonice, care pot fi consultate numai de procurorul, părțile, experții și interpreții desemnați în cauză, avocații sau reprezentanții părților [...].”

40. Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești a fost adoptat de CSM la 22 septembrie 2005 și publicat pentru prima dată în Monitorul Oficial Partea I, nr. 958 din 28 octombrie 2005. Dispozițiile relevante referitoare la caracterul public al dosarelor, în vigoare la data faptelor din prezenta cauză, erau redactate după cum urmează:

Art. 92

„(2) Dosarele și evidențele instanței privitoare la activitatea de judecată pot fi consultate de persoanele care justifică un interes legitim, precum și de ziaristi acreditați [...] Cererea va fi aprobată de persoana care coordonează activitatea compartimentului arhivă [...]

(6) Dosarele privind [...] confirmarea și autorizarea interceptărilor și înregistrărilor convorbirilor telefonice pot fi consultate numai de către persoanele menționate la alin. (5), în condițiile legii [...].”

Art. 104

„(1) Grefierul va fi prezent în sala de ședință cu jumătate de oră înainte de începerea ședinței de judecată, pentru a pune la dispoziție dosarele spre consultare [...].”

41. Guvernul a prezentat Curții câteva exemple de hotărâri judecătorești ale instanțelor interne, prin care jurnaliștii și instituțiile publice erau obligate să plătească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat reputației altora prin articolele din presă.

Printre hotărârile respective, se numără câteva prin care instanțele au obligat instituții publice să plătească daune unor persoane particulare care au dovedit că au suferit un prejudiciu cauzat de comunicatele de presă emise de instituțiile respective [în special IPJ Constanța: decizia definitivă nr. 212/C din 17 iunie 2009 a Curții de Apel Constanța sau Parchetul Național Anticorupție: prin decizia nr. 7560 din 30 septembrie 2011 a Tribunalului București (nedefinitivă)]. Ministerul Finanțelor Publice a fost, de asemenea, obligat să plătească despăgubiri unor reclamanți într-o acțiune penală în care Parchetul de pe lângă Tribunalul Constanța a comunicat către presa locală și centrală, spre publicare, rezoluția procurorului privind începerea urmăririi penale și propunerea de arestare preventivă; astfel, autoritatea respectivă a permis identificarea inculpaților și a furnizat informații care sugerau răspunderea lor penală înainte de a fi condamnați printr-o hotărâre judecătorească definitivă [decizia nr. 284/C din 15 noiembrie 2010 a Curții de Apel Constanța (nedefinitivă)].

III. Acte ale Consiliului European

42. Fragmente din actele relevante ale Consiliului European cu privire la libertatea presei și apărarea dreptului la viața privată sunt prezentate în cauza *Axel Springer AG împotriva Germaniei* [(MC), nr. 39954/08, pct. 50-51, 7 februarie 2012].

43. Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante („CPT”) a vizitat mai multe centre de reținere și arestare preventivă din România în 2010, inclusiv pe cel în care a fost deținut reclamantul. Observațiile privind centrul de reținere și arestare preventivă din București erau următoarele: spațiul de care

dispuneau persoanele încarcerate era de 2,5 – 3,5 mp/persoană, adică sub norma de 4 mp; supraaglomerarea rămânea o problemă; lumina naturală și aerul curat erau insuficiente; instalațiile sanitare, inclusiv toaleta, nu erau complet separate de spațiul de locuit; un număr semnificativ de camere erau murdare și prost întreținute; persoanele încarcerate nu primeau produsele necesare pentru îngrijirea igienei personale. CPT a mai observat că persoanele încarcerate aveau dreptul la 30-60 de minute de mișcare în aer liber și că spațiile pentru mișcare erau mici, austere și fără echipamente sportive. CPT a constatat că nu s-a făcut nicio îmbunătățire semnificativă de la vizita sa din 2006, contrar recomandărilor făcute în urma acelei vizite. Prin urmare, a reiterat recomandările și a solicitat statului să facă demersuri pentru ameliorarea condițiilor de detenție din centrele respective pentru aducerea lor în conformitate cu normele în vigoare.

CPT a mai constatat că judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate, responsabil cu examinarea acțiunilor declanșate în temeiul Legii nr. 275/2006, nu vizita periodic centrele de reținere și arestare preventivă.

În drept

I. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 3 din convenție în ceea ce privește purtarea căușelor în public

44. Reclamantul s-a plâns, în temeiul art. 3 din convenție, că a fost obligat să poarte căușe în timpul transportului de la clădirile oficiale la instanță pe durata arestării sale preventive. Reprezentanți ai presei au fost de față și au început să îi pună întrebări privind detenția sa. Acesta a considerat că tratamentul său a fost disproporțional și nu era necesar în circumstanțele cauzei.

45. Guvernul a invocat excepția neepuizării căilor de atac interne. În opinia acestuia, reclamantul ar fi trebuit să depună fie o plângere cu privire la purtarea căușelor în public, în temeiul Legii nr. 275/2006, fie o plângere penală pentru abuz în serviciu sau pentru rele tratamente împotriva ofițerilor de poliție care l-au expus presei.

46. Reclamantul a contestat eficacitatea acestor căi de atac în cazul său.

47. Curtea face trimitere la principiile generale privind epuizarea căilor de atac efective (*infra*, pct. 67). Curtea reamintește că, recent, a examinat o plângere identică, formulată de F.C., co-inculpat ca și reclamantul în procedura internă [a se vedea *Costiniu împotriva României* (dec.), nr. 22016/10, 19 februarie 2013]. În cauza respectivă, Curtea a constatat că părțile respective avuseseră la dispoziție căi de atac efective pentru a se plânge de expunerea persoanei purtând căușe în public.

48. Curtea nu are motive, în prezenta cauză, să se abată de la constatările respective și reafirmă că reclamantul ar fi trebuit să depună o plângere în fața autorităților cu privire la faptul că a fost ținut încătușat în locuri publice (a se vedea *Costiniu*, citată anterior, pct. 35).

Rezultă că acest capăt de cerere trebuie respins în conformitate cu art. 35 § 1 și 4 din convenție pentru neepuizarea căilor de atac interne.

II. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 3 din convenție în ceea ce privește condițiile de detenție

49. Invocând art. 3 din convenție, reclamantul s-a plâns de condițiile sale de detenție. În special, acesta considera că spațiul vital din cameră era mai mic decât normele stabilite de CPT, ceea ce, în opinia sa, constituia un tratament degradant. Acesta a mai susținut că lipsa igienei și intimității în cameră constituia un tratament inuman.

A. Cu privire la admisibilitate

50. Guvernul a invocat excepția neepuizării căilor de atac interne, susținând că reclamantul nu a depus plângere cu privire la condițiile de detenție în temeiul Legii nr. 275/2006, care asigură o cale de atac efectivă în acest sens.

51. Reclamantul a subliniat că Curtea nu a constatat că această cale de atac ar fi efectivă pentru plângerile referitoare la condițiile generale de detenție, în special supraaglomerarea și condițiile necorespunzătoare de igienă.

52. Curtea observă că plângerea reclamantului se referă la condițiile materiale de detenție - legate, *inter alia*, de supraaglomerare și echipamentele sanitare precare. Curtea observă că, în numeroase cauze având ca obiect plângeri similare, a constatat deja că, în cazul plângerilor având ca obiect condițiile de detenție legate de probleme structurale precum supraaglomerarea și instalațiile deteriorate, având în vedere natura specifică a acestui tip de plângere, acțiunile în justiție menționate de Guvernul român, întemeiate pe Legea nr. 275/2006, nu constituie căi de atac efective (a se vedea, printre altele, *Petrea împotriva României*, nr. 4792/03, pct. 37, 29 aprilie 2008; *Eugen Gabriel Radu împotriva României*, nr. 3036/04, pct. 23, 13 octombrie 2009; *Iamandi împotriva României*, nr. 25867/03, pct. 49, 1 iunie 2010; *Cucolaș împotriva României*, nr. 17044/03, pct. 67, 26 octombrie 2010; *Ogică împotriva României*, nr. 24708/03, pct. 35, 27 mai 2010; *Dimakos împotriva României*, nr. 10675/03, pct. 38, 6 iulie 2010; și *Goh împotriva României*, nr. 9643/03, pct. 43-45, 21 iunie 2011).

53. În consecință, Curtea respinge excepția preliminară ridicată de Guvern.

54. De asemenea, Curtea observă că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 lit. a) din convenție și nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

55. Reclamantul a reamintit că, în conformitate cu jurisprudența Curții, dacă o persoană privată de libertate beneficiază de mai puțin de 3 mp de spațiu personal în cameră, se consideră că încălcarea este suficient de gravă încât să constituie o încălcare a art. 3. Acesta a invocat, printre alte hotărâri, *Labzov împotriva Rusiei*, nr. 62208/00, pct. 44, 16 iunie 2005, precum și *Ogică*, citată anterior, pct. 45. Acesta a susținut că, pentru evaluarea situației, sunt relevante și alte elemente, ca de exemplu condițiile sanitare de bază, care în cazul său au fost necorespunzătoare chiar și pe durata scurtă a privării de libertate.

56. Guvernul a susținut că aceste condiții materiale de detenție s-au încadrat în normele acceptabile, deoarece autoritățile au luat măsurile necesare pentru a asigura condiții corespunzătoare. Guvernul a subliniat că reclamantul a stat doar 5 zile în arest preventiv.

În ultimul rând, Guvernul a afirmat că reclamantul, un om de afaceri înstărit, cel mai probabil era obișnuit cu un nivel de trai superior celui oferit în centrul de rețineră și arestare preventivă, însă doar convingerea personală a acestuia nu este relevantă pentru a stabili dacă gradul de suferință și umilință a depășit gradul inerent oricărei privări de libertate.

2. Motivarea Curții

a) Principii generale

57. Curtea face trimitere la principiile consacrate de jurisprudența sa privind condițiile de detenție [a se vedea, de exemplu, *Kudła împotriva Poloniei* (MC), nr. 30210/96, pct. 90-94, CEDO 2000-XI; *Kalashnikov împotriva Rusiei*, nr. 47095/99, pct. 97 și urm., CEDO 2002-VI; *Artimenco împotriva României*, nr. 12535/04, pct. 31-33, 30 iunie 2009; și *Ogică*, citată anterior, pct. 40-41]. Curtea reamintește, în special, că pentru a intra sub incidența art. 3,

relele tratamente trebuie să atingă un grad minim de gravitate; evaluarea acestui minim este, inevitabil, relativă; aceasta depinde de toate circumstanțele cauzei, precum natura și contextul tratamentului, modul și metoda de aplicare a acestuia, durata lui, efectele lui fizice sau psihice și, în anumite cazuri, sexul, vârsta și starea de sănătate a victimei (a se vedea, *Kudla*, citată anterior, pct. 91).

58. Curtea mai reamintește că anterior a constatat încălcări ale art. 3 pe motivul unor condiții de detenție extrem de necorespunzătoare chiar și pentru scurte perioade de timp, în speță 10 și 4 zile de detenție într-o cameră supraaglomerată și murdară în cauza *Koktysh împotriva Ucrainei*, nr. 43707/07, pct. 22 și 91-95, 10 decembrie 2009, și 5 zile în cauza *Gavrilovici împotriva Moldovei*, nr. 25464/05, pct. 25 și 42-44, 15 decembrie 2009.

59. Curtea a mai constatat încălcări ale art. 3 din convenție în legătură cu condițiile de detenție din centrele de reținere și arestare preventivă, inclusiv în cele din București, în special cu privire la supraaglomerare și lipsa igienei (a se vedea, printre alte hotărâri, *Ogică*, pct. 42-51, și *Artimenco*, pct. 34-39, citate anterior).

b) Aplicarea acestor principii în prezenta cauză

60. În prezenta cauză, Curtea observă că reclamantul a făcut o descriere concretă și detaliată a condițiilor de detenție precare și efectul acestora asupra sa (a se vedea, *a contrario*, *Andrei Georgiev împotriva Bulgariei*, nr. 61507/00, pct. 60, 26 iulie 2007). Descrierea condițiilor de detenție, în special supraaglomerarea, igiena precară, mizeria, lipsa intimității și insuficiența mișcării în aer liber nu au fost contestate de Guvern într-un mod credibil. Descrierea reclamantului corespunde în totalitate constatărilor făcute de CPT cu privire la centrul de reținere și arestare preventivă în care a fost deținut (*supra*, pct. 43).

61. Mai mult, Curtea consideră că respectivele condiții materiale de detenție în care reclamantul a trebuit să stea timp de 5 zile erau suficient de precare încât să cauzeze suferință oricărei persoane. Prin urmare, respinge argumentul Guvernului conform căruia reclamantul s-a plâns doar din cauză că are standarde personale mai ridicate decât în mod normal din cauza statutului său de om de afaceri înstărit.

62. Pentru aceste motive, Curtea concluzionează că respectivele condiții de detenție i-au cauzat reclamantului un grad de suferință care a depășit gradul inevitabil de suferință inerent detenției și care a atins pragul unui tratament degradant, interzis la art. 3.

Prin urmare, a fost încălcat art. 3 din convenție în ceea ce privește condițiile de detenție ale reclamantului.

III. Pretinsa încălcare a art. 8 din convenție

63. Reclamantul s-a plâns că autoritățile au dezvăluit presei acte din dosarul penal – în special stenograme ale unor convorbiri telefonice interceptate de autorități în timpul operațiunii de supraveghere. Acesta a invocat art. 8 din convenție, redactat după cum urmează:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.”

A. Cu privire la admisibilitate

1. Argumentele părților

64. Guvernul a invocat excepția neepuizării căilor de atac interne. Guvernul a argumentat că nu existau dovezi că reclamantul a sesizat instanțele interne cu privire la pretinsa încălcare a dreptului la respectarea vieții sale private. Guvernul este de părere că reclamantul ar fi putut depune o plângere penală pentru abuz în serviciu sau divulgarea secretului profesional. Co-inculpatul a declanșat o astfel de acțiune; simplul fapt că a fost respinsă în cazul respectiv nu denotă ineficacitatea respectivei căi de atac.

Guvernul a mai argumentat că o acțiune introdusă în temeiul Legii audiovizualului (nr. 504/2002) ar fi constituit o cale de atac efectivă, la fel ca și o acțiune introdusă în temeiul dreptului general privind răspunderea civilă delictuală, în speță art. 998 și 999 din vechiul Cod Civil, coroborate cu Decretul nr. 31/1954.

65. Reclamantul a reamintit că plângerea sa nu are ca obiect publicarea de către mass media a unor acte din dosarul penal, ci faptul că autoritățile au permis scurgerea informațiilor respective către presă.

66. Acesta a mai argumentat că niciuna dintre căile de atac sugerate nu ar fi avut efect în ceea ce privește plângerea sa, iar Guvernul nu a fost în măsură să demonstreze eficiența acestora în practică în ceea ce privește circumstanțele specifice cauzei.

2. Motivarea Curții

67. Curtea reiterează că scopul normei privind epuizarea căilor de atac interne este de a acorda statelor contractante posibilitatea de a preveni sau de a repara pretinse încălcări de care sunt acuzate înainte ca acestea să fie prezentate în fața Curții. Totuși, singurele căi de atac a căror epuizare este dispusă la art. 35 din convenție sunt cele legate de încălcările pretinse și care sunt în același timp disponibile și suficiente. Existența unor asemenea căi de atac trebuie să fie suficient de sigură nu numai în teorie, ci și în practică, fără de care acestea vor fi lipsite de accesibilitatea și eficiența necesare; statului pârât îi revine sarcina de a stabili dacă sunt îndeplinite aceste condiții diferite [a se vedea, printre multe alte hotărâri, *Selmouni împotriva Franței* (MC), nr. 25803/94, pct. 74-75, CEDO 1999-IV].

68. Curtea observă că Guvernul a făcut trimitere la câteva căi posibile pe care reclamantul le-ar fi putut folosi pentru a se plânde de încălcarea dreptului său la reputație.

69. Referitor la plângerea penală, Curtea observă că un co-inculpat a folosit această cale, care însă a fost respinsă de procuror pe motiv că faptele imputate nu constituie infracțiune. În continuare, Curtea observă că însuși Guvernul, în observațiile privind fondul plângerii, a fost de părere că scurgerile de informații către mass media nu constituie infracțiune (*infra*, pct. 78). Guvernul nu a prezentat niciun exemplu din jurisprudența internă în care instanțele să fi ajuns la o concluzie diferită.

Având în vedere cele de mai sus, Curtea concluzionează că o plângere penală nu ar fi fost eficientă în circumstanțele cauzei.

70. Curtea mai reamintește că reclamantul a indicat foarte clar obiectul plângerii sale ca fiind doar faptul că autoritățile au permis scurgerea informațiilor către presă, nu faptul că presa le-a făcut publice ca atare. Prin urmare, căile de atac la care face trimitere Guvernul cu privire la o posibilă plângere împotriva jurnaliștilor sau a societăților mass media nu sunt relevante în prezenta cauză.

71. În ultimul rând, Guvernul a menționat o plângere civilă întemeiată pe răspunderea civilă delictuală, în vigoare la vremea respectivă. Cu toate acestea, pentru ca reclamantul să introducă o astfel de acțiune, ar fi fost necesar să cunoască identitatea persoanei responsabile pentru prejudiciul pretins (*supra*, pct. 35). Curtea observă că nici plângerea penală formulată de co-inculpat, nici verificările interne efectuate de CSM nu au fost în măsură să identifice persoana responsabilă sau măcar autoritatea pentru care aceasta lucra. În aceste împrejurări, calea de atac invocată de Guvern pare să fie lipsită de orice șansă reală de succes. Guvernul nu a prezentat niciun exemplu relevant din jurisprudență care să infirme această concluzie.

Deciziile interne prezentate, prin care reclamanților li s-au acordat despăgubiri pentru încălcarea dreptului lor la reputație de către autorități nu sunt relevante în prezenta cauză deoarece în respectivele cauze sursa scurgerii informațiilor era cunoscută de pârât (*supra*, pct. 41). Mai mult, în respectivele cauze, autoritățile au oferit presei, de bunăvoie, informațiile prejudiciabile. În prezenta cauză, în lipsa identificării clare a autorității care a constituit sursa scurgerii informațiilor, ar fi prea dificil pentru reclamant să fie obligat să introducă acțiuni împotriva tuturor instituțiilor care au avut atribuții în dosar la vremea respectivă.

Curtea consideră totodată că, în lipsa unor exemple relevante din jurisprudența internă, legile în vigoare la data faptelor făceau ca o acțiune împotriva unei autorități cu privire la acțiunile unui angajat să fie o cale de atac insuficientă în acest caz, în măsura în care nu poate discerne modul în care instanțele interne ar fi putut angaja răspunderea autorității pentru o faptă săvârșită de un angajat neidentificat în afara atribuțiilor sale (*supra*, pct. 36).

72. Rezultă că Guvernul nu a fost în măsură să demonstreze că reclamantul avea la dispoziție o cale de atac efectivă pentru a se plânge de pretense încălcări ale drepturilor sale prevăzute de convenție.

În consecință, Curtea respinge excepția preliminară ridicată de Guvern.

73. De asemenea, Curtea observă că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 lit. a) din convenție și nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

74. Reclamantul a afirmat că elementele din dosarul penal care au apărut în presă conțineau discuții private avute cu alte persoane care țineau de sfera protejată a vieții sale private. Conform art. 200 și urm. C. proc. pen., respectivele elemente ale urmăririi penale nu aveau caracter public la vremea respectivă.

75. În opinia sa, niciunul dintre argumentele prezentate de Guvern nu justifică ingerința suferită.

76. Acesta mai susținea că autoritățile ar fi trebuit să ia toate măsurile necesare pentru protejarea vieții sale private, dar nu au fost în măsură să asigure păstrarea în siguranță a documentelor din dosarul penal. Mai mult, după ce a avut loc scurgerea de informații, autoritățile nu au fost în măsură să facă o verificare efectivă și să remedieze problema; acesta a invocat *Sciacca împotriva Italiei*, nr. 50774/99, CEDO 2005-I, și *Gurguenidze împotriva Georgiei*, nr. 71678/01, 17 octombrie 2006.

În opinia sa, nici verificările interne efectuate de CSM, nici urmărirea penală făcută de parchet asupra acestei chestiuni nu se pot considera o cercetare efectivă, în măsura în care niciuna nu a putut stabili sursa scurgerii informațiilor.

77. Guvernul a declarat că orice comunicare către presă în timpul acțiunii penale s-a făcut în conformitate cu reglementările interne și recomandările Consiliului European în materie, ținând seama de dreptul la apărare și dreptul jurnaliștilor de acces la informații. Guvernul a argumentat că presei nu i-a fost comunicată nicio informație cu caracter secret. În special, jurnaliștilor nu li s-a acordat acces la dosarul penal în cursul urmăririi penale. Mai mult, la cererea avocatului apărării, presei i s-a interzis să filmeze sau să fotografieze în timpul ședințelor de judecată.

78. Referitor la actele publicate în presă, verificările au arătat că acestea au fost copiate din referatul motivat al procurorului trimis Senatului în vederea obținerii avizului favorabil pentru arestarea preventivă a unuia dintre co-inculpați, care era senator la vremea respectivă. Potrivit dreptului intern, referatul procurorului nu este un document secret, iar publicarea acestuia nu constituie infracțiune.

Guvernul a argumentat că dreptul societății la informare cu privire la comportamentul și activitățile unor persoane publice are prioritate față de dreptul persoanelor respective la protejarea imaginii lor publice și a subliniat că materialul în litigiu se referea exclusiv la învinuirile în materie penală formulate împotriva reclamantului și nu la viața privată a acestuia [s-a făcut trimitere, *a contrario*, la *Craxi împotriva Italiei* (nr. 2), nr. 25337/94, 17 iulie 2003].

79. În ultimul rând, Guvernul a argumentat că imaginea reclamantului nu fusese afectată de publicarea informațiilor deoarece acesta și-a continuat, neperturbat, viața profesională. De asemenea, acesta nu a fost în măsură să demonstreze cum anume a fost afectat de publicarea materialului respectiv.

2. Motivarea Curții

a) Principii generale

80. Curtea face referire la principiile stabilite în jurisprudența sa recentă în ceea ce privește protecția asigurată la art. 8 dreptului la reputație [a se vedea *Petrina împotriva României*, nr. 78060/01, pct. 27-29 și 34-36, 14 octombrie 2008; *A. împotriva Norvegiei*, nr. 28070/06, pct. 63-65, 9 aprilie 2009; *Von Hannover împotriva Germaniei* (nr. 2) (MC), nr. 40660/08 și 60641/08, pct. 95-99, CEDO 2012; și *Axel Springer AG*, citată anterior, pct. 78-95]. În special, se reamintește că, în virtutea obligațiilor pozitive inerente respectării efective a vieții private, Curtea trebuie să cerceteze dacă autoritățile naționale au luat măsurile necesare pentru a asigura protecția efectivă a dreptului respectiv [*Craxi împotriva Italiei* (nr. 2), nr. 25337/94, pct. 73, 17 iulie 2003].

81. Se reamintește totodată că, în cauzele în care informații confidențiale au fost dezvăluite presei, s-a stabilit că este în primul rând sarcina statelor să-și organizeze serviciile și să-și instruiască personalul de așa natură încât să se asigure că nu se divulgă informații confidențiale sau secrete [a se vedea *Stoll împotriva Elveției* (MC), nr. 69698/01, pct. 61 și 143, CEDO 2007-V, și *Craxi*, citată anterior, pct. 75].

82. În ultimul rând, Curtea subliniază că, în principiu, dreptul la respectarea vieții private și dreptul la libertatea de exprimare sunt drepturi cu valoare egală în sensul convenției și merită un respect egal atunci când sunt puse în balanță (a se vedea *Von Hannover*, citată anterior, pct. 106).

b) Aplicarea acestor principii în prezenta cauză

i) Cu privire la pretinsul prejudiciu suferit

83. Pentru început, Curtea observă că fragmente din dosarul de urmărire penală au devenit publice înainte de începerea procedurii în contradictoriu, cu alte cuvinte – înainte ca procurorul să înainteze instanței rechizitoriul întocmit.

84. Curtea reamintește că nu i s-a solicitat să cerceteze în principal oportunitatea publicării în presă a fragmentelor din dosarul penal. Rolul său este de a cerceta dacă scurgerea informațiilor imputabilă autorităților a încălcat dreptul reclamantului la protejarea vieții sale private.

Prin urmare, în acest stadiu, este irelevant faptul că procedura penală declanșată împotriva reclamantului, care implica acte de corupție ale unor înalți oficiali, este un subiect de actualitate în România și, prin urmare, suscita suficient interes public. Este de asemenea irelevant pentru prezenta plângere faptul că, deși reclamantul nu era o persoană publică, în virtutea activităților sale antreprenoriale cu statul și a legăturilor sale cu un judecător de la Înalta Curte și un senator (co-înculpați), acesta a devenit în mod inevitabil subiectul unei analize mai atente a acțiunilor și comportamentului său de către presă (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Tănăsoaica împotriva României*, nr. 3490/03, pct. 46, 19 iunie 2012).

85. Curtea mai observă că, în sensul art. 8, convorbirile telefonice intră în sfera noțiunilor de „viață privată” și „corespondență” (a se vedea, printre alte hotărâri, *Craxi*, citată anterior, pct. 57 și *Drakšas împotriva Lituaniei*, nr. 36662/04, pct. 52, 31 iulie 2012). În cazul de față, deși nu este lipsit de relevanță pentru procedura penală (a se vedea, *a contrario*, *Craxi*, citată anterior, pct. 66, în care convorbirile telefonice făcute publice erau într-o anumită măsură de natură strict privată și aveau puțină legătură ori chiar deloc cu învinuirile aduse reclamantului), conținutul înregistrărilor a divulgat informații despre afacerile private ale reclamantului și astfel l-a pus într-o lumină nefavorabilă, dând impresia că a săvârșit fapte ilegale înainte ca autoritățile naționale să aibă posibilitatea de a cerceta învinuirile (*supra*, pct. 22). Faptul că în presă au apărut informații din dosarul penal care nu aveau caracter public poate fi considerat așadar ca fiind un amestec în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private.

86. În acest context, simplul fapt că, potrivit legislației interne, condiția păstrării confidențialității dosarului penal pe durata cercetărilor este în principal menită să îi protejeze pe procurori în eforturile acestora de a strânge probe și nu pe învinuiți, nu este suficientă în sine să permită Curții să concluzioneze că reclamantul nu a fost afectat de publicarea informațiilor.

87. De asemenea, Curtea consideră că prezenta cauză nu are ca obiect prejudicierea reputației, ceea ce constituia consecința previzibilă a propriilor acțiuni ale persoanei, precum în cauzele referitoare la săvârșirea unei infracțiuni, deoarece la data publicării documentelor oficiale reclamantul beneficia pe deplin de prezumția de nevinovăție (a se vedea, *a contrario*, *Sidabras și Džiautas împotriva Lituaniei*, nr. 55480/00 și 59330/00, pct. 49, CEDO 2004-VIII).

88. Cât privește consecințele scurgerii de informații către presă suferite de reclamant, Curtea observă că, odată ce informațiile au fost publicate, reclamantul s-a aflat în incapacitatea de a întreprinde acțiuni imediate pentru apărarea reputației sale deoarece fondul cauzei nu făcea obiectul unei examinări de către instanță, iar autenticitatea sau acuratețea convorbirilor telefonice și interpretarea acestora nu puteau fi astfel contestate. Curtea a stabilit totodată că reclamantul nu dispunea de mijloace pentru a se plânge autorităților cu privire la scurgerea informațiilor (*supra*, pct. 72).

89. Prin urmare, se poate concluziona că reclamantul a fost prejudiciat ca urmare a amestecului în dreptul său la respectarea vieții sale private prin faptul că fragmente din convorbirile sale telefonice cu co-inculpatul au apărut în presă.

ii) Cu privire la caracterul corespunzător al răspunsului autorităților

90. În lumina concluziei de mai sus, Curtea va examina în continuare protecția acordată de stat dreptului reclamantului și dacă autoritățile s-au achitat de obligațiile pozitive prevăzute la art. 8.

91. Curtea observă că publicarea materialului în litigiu nu a contribuit la progresul cercetării penale.

Prin urmare, nu se poate spune că statul reținea informații relevante pentru dezbateră publică sau că funcționarul public care a înlesnit scurgerea informațiilor a acționat ca un avertizor în interes public [a se vedea *Guja împotriva Moldovei* (MC), nr. 14277/04, pct. 72 și urm., CEDO 2008]. Mai mult, informațiile ar fi devenit accesibile cel târziu atunci când procurorul a depus la grefă dosarul cauzei. Rezultă că scurgerea informațiilor nu era justificată.

92. Curtea reamintește totodată că, prin însăși natura ei, procedura interceptării telefoanelor este supusă unui control judiciar riguros și, prin urmare, este logic ca rezultatele acestei operațiuni să nu fie făcute publice în lipsa unui control judiciar la fel de riguros [a se vedea, *mutatis mutandis*, *Dumitru Popescu împotriva României* (nr. 2), nr. 71525/01, pct. 44 și 70-84, 26 aprilie 2007].

93. Trebuie remarcat că accesul publicului la informații dintr-un dosar penal nu este nelimitat, sau măcar discreționar, după ce dosarul este înaintat instanței. Conform normelor și reglementărilor în vigoare, reclamantul poate solicita limitarea prezenței presei (*supra*, pct. 13). Mai mult, judecătorii pot decide, în circumstanțe justificate, să nu permită accesul unei terțe părți la studierea dosarului. Curtea nu poate exclude faptul că un judecător care soluționează o astfel de cerere se poate angaja într-un exercițiu de punere în balanță a dreptului la respectarea vieții private față de dreptul la libertatea de exprimare și informare. Astfel, accesul la informații este în mod legitim supus controlului judecătoresc.

94. Cu toate acestea, nu există această posibilitate dacă, precum în prezenta cauză, există o scurgere de informații către presă. În acest caz, este de maximă importanță să se stabilească, în primul rând, dacă statul și-a organizat serviciile și și-a instruit angajații astfel încât să se prevină eludarea procedurilor oficiale (a se vedea *Stoll*, citată anterior, pct. 61) și, în al doilea rând, dacă reclamantul dispunea de mijloace să obțină reparații pentru încălcarea drepturilor sale.

95. La primul punct, Curtea nu poate decât să observe că mai multe asociații de presă și o asociație profesională a magistraților au considerat că publicarea materialului era cel puțin lipsită de etică și, în consecință, au adresat sesizări CSM, ceea ce declanșat o verificare internă. Trebuie remarcat totodată că acesta nu este un incident izolat, în care informații dintr-un dosar penal apar în presă (a se vedea raportul CSM la pct. 31 *supra*).

În pofida concluziei verificării efectuate de CSM și a dezaprobării generale a practicii scurgerii de informații, Curtea observă lipsa unei reacții oficiale publice în acest caz. Nu s-a întreprins nicio acțiune pentru identificarea instituției sau persoanei responsabile; nu s-a făcut nicio declarație oficială pentru disocierea autorităților de acest comportament; nu a avut loc nicio condamnare publică a unei asemenea acțiuni. Acțiunile pe care CSM a decis să le întreprindă (*supra*, pct. 34) nu constituiau, în opinia Curții, un răspuns suficient de puternic în raport cu gravitatea situației. Mai mult, Curtea nu a primit nicio informație privind rezultatele concrete ale deciziilor respective.

Prin urmare, Curtea nu este în măsură să constate existența unui angajament din partea statului pentru o mai bună conștientizare de către instituțiile sale a acestei probleme.

96. În ultimul rând, Curtea reamintește că a stabilit că reclamantul nu dispunea de mijloace pentru a solicita autorităților reparații pentru scurgerea informațiilor (*supra*, pct. 72).

97. Prin urmare, Curtea hotărăște că statul pârât nu și-a îndeplinit obligația de a păstra în siguranță informațiile de care dispunea pentru a garanta dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private (a se vedea *Craxi*, pct. 75 și *Drakšas*, pct. 60, hotărârile citate anterior), și totodată nu și-a îndeplinit obligația de a asigura mijloace pentru a obține reparații după ce a avut loc încălcarea drepturilor acestuia. În consecință, a fost încălcat art. 8 din convenție.

IV. Cu privire la aplicarea art. 41 din convenție

98. Art. 41 din convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă”.

A. Prejudiciu

99. Cu titlu de prejudiciu material, reclamantul solicită:

- 11 277 800 euro (EUR), reprezentând pierderea financiară înregistrată de societatea sa la final de 2010 și

- 7 523 826 EUR, reprezentând foloasele nerealizate.

De asemenea, aceasta a solicitat 10 000 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

100. Guvernul a argumentat că nu există nicio legătură de cauzalitate între capetele de cerere adresate Curții și prejudiciul material pretins. În special, Guvernul a declarat că această criza financiară reprezenta cauza pierderilor înregistrate de numeroase societăți naționale și internaționale și deci și de afacerea reclamantului. Guvernul a mai argumentat că pretinsele foloase nerealizate erau pur speculative. În ultimul rând, Guvernul a argumentat că, potrivit Camerei de Comerț și Industrie a României, societatea reclamantului încă prospera în 2011.

De asemenea, acesta a considerat că suma pretinsă cu titlu de prejudiciu moral este excesivă.

101. Curtea nu identifică nicio legătură de cauzalitate între încălcarea constatată și prejudiciul material pretins; prin urmare, respinge acest capăt de cerere. Pe de altă parte, Curtea acordă reclamantului suma de 4 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

B. Cheltuieli de judecată

102. Reclamantul nu a depus nicio cerere pentru cheltuielile de judecată.

C. Dobânzi moratorii

103. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

Pentru aceste motive, Curtea, în unanimitate,

1. *Declară* cererea admisibilă în ceea ce privește capetele de cerere întemeiate pe condițiile de detenție (art. 3 din convenție) și divulgarea stenogramelor convorbirilor telefonice către presă (art. 8 din convenție) și inadmisibilă pentru celelalte capete de cerere;
2. *Hotărăște* că a fost încălcat art. 3 din convenție în ceea ce privește condițiile de detenție;
3. *Hotărăște* că a fost încălcat art. 8 din convenție;
4. *Hotărăște*
  - a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din convenție, suma de 4 000 EUR (patru mii de euro), care trebuie convertită în moneda statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății, pentru prejudiciul moral, plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit;
  - b) că, de la expirarea termenului de trei luni menționat anterior și până la efectuarea plății, această sumă trebuie majorată cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;
5. *Respinge* cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba engleză, apoi comunicată în scris, la 16 aprilie 2013, în temeiul art. 77 § 2 și 3 din regulament.

Santiago Quesada
Josep Casadevall

Grefier

Preşedinte